

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 5.2.2015

**Návrh na podanie prihlášky do súťaže
Európske hlavné mesto mládeže 2018**

Predkladatelia:

Ing. Soňa Svoreňová
Ing. Katarína Augustinič
Marian Greksa
Ing. Martin Chren
poslanci MsZ

Zodpovední:

Ing. Soňa Svoreňová
Ing. Katarína Augustinič
Marian Greksa
Ing. Martin Chren
poslanci MsZ

Spracovatelia:

Ing. Soňa Svoreňová
Ing. Katarína Augustinič
Marian Greksa
Ing. Martin Chren
poslanci MsZ

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Opis štatútu podujatia, jeho význam a dosah, spôsob výberu kandidátov, prínos pre hlavné mesto Bratislava

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy

A . s c h v a ľ u j e

zámer kandidatúry hlavného mesta Bratislava na titul Európske hlavné mesto mládeže 2018 organizovanej Európskym fórom mládeže.

B . ž i a d a

primátora hlavného mesta o podanie prihlášky na kandidatúru Bratislavy na titul Európske hlavné mesto mládeže. T: 25.02.2015.

Dôvodová správa

Európske hlavné mesto mládeže (EYC) je titul, ktorý udeľuje na jednoročné obdobie Európske fórum mládeže (European Youth Forum) ako organizácia zastrešujúca národné mládežnícke skupiny z celej Európy - národné rady mládeže a medzinárodné mimovládne mládežnícke organizácie zastupujúce záujmy miliónov mladých ľudí na celom kontinente. Projekt Európske hlavné mesto mládeže je určený pre cieľovú skupinu mládeže od 13 do 35 rokov. Cieľom politiky mládeže je podporovať prácu s mládežou, ktorá podporuje občiansku a akademickú participáciu, neformálne vzdelávanie, dobrovoľníctvo, podnikavosť a kreativitu, inklúziu znevýhodnených skupín s cieľom formovať zručnosti, znalosti, hodnoty a postoje mladých. Európske hlavné mesto mládeže má za cieľ posilniť vzťahy medzi európskymi inštitúciami a inštitúciami na miestnej úrovni uplatňovaním spoločných európskych cieľov v oblasti politiky mládeže. Vďaka tomuto projektu dostáva mládež priestor na diskutovanie, realizovanie sa a aktívne zapájanie v meste, aby ho propagovalo a zlepšovalo život v ňom.

V meste Bratislava sídli 122 základných škôl, 108 stredných škôl a 13 vysokých škôl. Bratislava teda nepochybne je mestom mládeže. Každý projekt, ktorý je zameraný na posilnenie postavenia mladých ľudí v spoločnosti, vedie k lepšej budúcnosti. Sám názov Európske hlavné mesto mládeže je vyhlásenie (oznam), že samospráva vytvára priestor pre skupinu mladých ľudí, ktorí sa prostredníctvom aktivít podieľajú na zlepšovaní života v meste, v ktorom žijú.

Projekt poskytuje jedinečnú príležitosť pre vybrané mesto v najbližších niekoľkých rokoch pracovať na vytvorení štandardu excelentnosti, od ktorej sa budúce Európske hlavné mestá mládeže budú učiť a čerpať inšpiráciu. Európskemu hlavnému mestu mládeže je poskytnutý priestor na predvedenie svojich kultúrnych a odborných myšlienok týkajúcich sa mladých ľudí v európskom meradle. Projekt Európske hlavné mesto mládeže je ambicióznym projektom, ktorý sa významným spôsobom môže dotýkať budúcnosti mesta Bratislava. Prostredníctvom atraktívneho a kreatívneho konceptu programu, ktorý bude jednak odzrkadľovať potreby mladých ľudí, zároveň identitu mesta, jeho históriu a jedinečnosť, naskytá sa príležitosť v európskej dimenzii prezentovať ambíciu mesta podporovať činnosť a rozvoj mladej generácie.

Pre získanie titulu "Európske hlavné mesto mládeže" musí mesto prejsť najskôr výberovými procedúrami, ktoré trvajú približne jeden rok a začínajú vždy vo februári. Prihláška stojí 300 EUR v prvom kole a v prípade postupu do druhého kola ďalších 700 EUR. Ak mesto bude vybrané za EYC a dostane tento titul, má 3 roky na to, aby pripravilo v danom roku aktivity. Práve vtedy majú mladí ľudia, ktorí vedú EYC možnosť sa dobre pripraviť, nájsť financovanie na projekty alebo napríklad napísať ich cez ErasmusPlus. Pre mesto vznikajú minimálne náklady. Sú mestá, v ktorých mladí ľudia dokázali zabezpečiť celý priebeh výlučne zo zdrojov mimo rozpočtu samosprávy.

Opis štatútu podujatia, jeho význam a dosah, spôsob výberu kandidátov a prínos pre hlavné mesto SR Bratislavu

PREDSTAVENIE PROJEKTU

Európske hlavné mesto mládeže (EYC) je titul, ktorý udeľuje na jednoročné obdobie Európske fórum mládeže (European Youth Forum) ako organizácia zastrešujúca národné mládežnícke skupiny z celej Európy - národné rady mládeže a medzinárodné mimovládne mládežnícke organizácie zastupujúce záujmy miliónov mladých ľudí na celom kontinente. Aj napriek svojej krátkej histórii, titul sa udeľuje len od roku 2009, si vybudoval vysokú prestíž. Niektoré mestá sa uchádzajú o titul aj niekoľko rokov po sebe, ako napríklad Európske hlavné mesto mládeže pre rok 2016 - Ganja (Azerbajdžan), ale aj neúspešný Istanbul, či mnoho gréckych a ruských miest. Jednotlivé mestá, dokonca krajiny cez svoje ambasády lobujú za víťazstvo svojho kandidujúceho mesta.

Projekt Európske hlavné mesto mládeže je určený pre cieľovú skupinu mládeže od 13 do 35 rokov. Cieľom politiky mládeže je podporovať prácu s mládežou, ktorá podporuje občiansku a akademickú participáciu, neformálne vzdelávanie, dobrovoľníctvo, podnikavosť a kreativitu, inklúziu znevýhodnených skupín s cieľom formovať zručnosti, znalosti, hodnoty a postoje mladých. Európske hlavné mesto mládeže má za cieľ posilniť vzťahy medzi európskymi inštitúciami a inštitúciami na miestnej úrovni uplatňovaním spoločných európskych cieľov v oblasti politiky mládeže. Vďaka tomuto projektu dostáva mládež priestor na diskutovanie, realizovanie sa a aktívne zapájanie v meste, aby ho propagovalo a zlepšovalo život v ňom.

Nakoľko ide o mladý projekt, práve mestá, ktoré tento titul získajú v najbližších rokoch sa stanú vzorom vytvárajúcim úroveň štandardu a dlhé obdobie budú považované ako otcovia hnutia pre posilnenie postavenia mládeže a všeobecne zjednotené spoločenstvo. Doposiaľ bol titul Európske hlavné mesto mládeže udelený nasledovným mestám: 2009: Rotterdam (Holandsko), 2010: Turín (Taliansko), 2011: Antverpy (Belgicko), 2012: Braga (Portugalsko), 2013: Maribor (Slovinsko), 2014: Solún (Grécko), 2015: Kluž (Rumunsko), 2016: Ganja (Azerbajdžan), 2017: Varna (Bulharsko).

PREDLOŽENIE PRIHLÁŠKY

Mesto, ktoré má záujem kandidovať o titul Európske hlavné mesto mládeže pre rok 2018 musí predložiť prihlášku Európskemu fóru mládeže v elektronickej podobe najneskôr do 28.02.2015. Kandidatúru na titul Európske hlavné mesto mládeže môže podať výlučne kandidujúce mesto, a to prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu. Politikou projektu je však hľadanie odpovedí na potreby mladých ľudí prostredníctvom integrovanej politiky v oblasti mládeže "mladými ľuďmi pre mladých ľudí", a to prostredníctvom nezávislých

lokálnych či regionálnych mládežníckych štruktúr, resp. koalíciou miestnych mimovládnych mládežníckych organizácií. Z tohto dôvodu proces prípravy na kandidatúru Bratislavy za Európske hlavné mesto mládeže 2018 dospel zo strany predstaviteľov mimovládnych mládežníckych organizácií pôsobiacich v Bratislave k založeniu samostatnej organizácie - občianskeho združenia Európske hlavné mesto mládeže Bratislava, ktorého hlavným cieľom je vytvorenie platformy spolupráce mesta Bratislava a čo najväčšieho množstva organizácií pôsobiacich v rozličných sektoroch mesta a príslušných regiónov. Cieľom občianskeho združenia Európske hlavné mesto mládeže Bratislava je nie len spájanie neziskových organizácií v rámci prípravy kandidatúry, nadviazanie spolupráce s mestom Bratislava a realizácia aktivít počas EYC roka, ale najmä udržanie nadviazanej spolupráce za účelom udržateľnosti a dlhodobého efektu zapájania mládeže do rozvoja mesta a implementácie politiky v oblasti mládeže.

PROCES VYHODNOTENIA PRIHLÁŠKY

Proces vyhodnocovania prihlášky jednotlivých kandidátov prebieha v troch fázach. Prihláška každého mesta je hodnotená nezávislým konzultantom a následne porotou zloženou z odborníkov inštitucionálnej a občianskej oblasti, z miestnych a regionálnych orgánov a zástupcov súkromného sektora, médií, a to: Európsky parlament, Európske fórum mládeže, Rada lokálnych a regionálnych zastúpení v Európe (Council of local and regional authorities in Europe), Rada mládeže Rady Európy, Rada európskych municipalít a regiónov, Výbor regiónov, Euractiv, univerzity, súkromný sektor – väčšinou spoločnosť Microsoft. Na základe rozhodnutia poroty o splnení kritérií uvedených vo výzve, porota dňa 29.04.2015 zverejní zoznam piatich kandidátov, ktorí postupujú do ďalšieho kola výberu so spätnou väzbou k prihláške, akým spôsobom by mohli svoj projekt vylepšiť.

V rámci druhej fázy vyhodnocovania prihlášok, cieľom kandidáta je čo najlepšia implementácia odporúčacieho stanoviska poroty. Kandidujúce mestá majú príležitosť prezentovať svoje mesto a program na stránkach Európskeho hlavného mesta mládeže. Tri mestá, ktoré preukážu najväčší progres v napĺňaní stanovených cieľov, postupujú do záverečnej, tretej fázy vyhodnocovania prihlášok. Vyhodnotenie druhej fázy vyhodnocovania prihlášok bude zverejnené do 07.08.2015.

V tretej fáze bude prihláška kandidujúceho mesta detailne rozoberaná počas jednodňového "face to face" rozhovoru. Víťaz titulu Európske hlavné mesto mládeže pre rok 2018 bude slávnostne vyhlásený počas valného zhromaždenia Európskeho mládežníckeho fóra v novembri 2015.

ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE PROJEKTU

Politikou projektu je hľadanie odpovedí na potreby mladých ľudí prostredníctvom integrovanej politiky v oblasti mládeže "mladými ľuďmi pre mladých ľudí". Mladí ľudia musia byť zapojení do procesu prípravy kandidatúry, realizácie aktivít počas EYC roka, rovnako do procesu vyhodnotenia projektu. Z prvotných stretnutí koordinačnej skupiny predstaviteľov miestnych, ako aj medzinárodných mimovládnych mládežníckych organizácií pôsobiacich v Bratislave a priľahlých regiónoch, dospel proces prípravy kandidatúry k založeniu samostatnej organizácie - občianskeho združenia Európske hlavné mesto mládeže Bratislava. Práve cestou takejto strešnej organizácie, nadväzovaním spolupráce a spájaním jednotlivých existujúcich mimovládnych mládežníckych organizácií môže byť proces prípravy, realizácie a vyhodnotenia projektu, s cieľom implementácie jednotlivých rôznorodých skupín mládežníckej spoločnosti, efektívny.

PRÍNOS PRE MESTO BRATISLAVA

Cieľom projektu je vytvorenie priestoru pre nové, kreatívne myslenie, ktoré stimuluje kultúrny život a povzbudí mládež k aktivite v ich spoločnosti. Európskemu hlavnému mestu mládeže je poskytnutý priestor na predvedenie svojich kultúrnych a odborných myšlienok týkajúcich sa mladých ľudí v európskom meradle. Európske hlavné mesto mládeže púta pozornosť médií, čo vytvára priestor na zvýšenie popularity mesta aj ako turistickej destinácie. Európske hlavné mesto mládeže je logickým centrom pre organizáciu európskych a medzinárodných podujatí súvisiacich s mládežou. Koordinačný tím občianskeho združenia Európske hlavné mesto mládeže Bratislava, ktoré je iniciátorom kandidatúry, stanovil päť základných pilierov, ktorým sa chce počas EYC roka venovať cestou kultúrnych a športových spoločenských podujatí, workshopov, seminárov a konferencií. Ide o nasledovné témy:

- **Aktívne vzory (mladí lídri, dobrovoľníctvo):**
 - vytvorenie priestoru na prezentáciu mimovládnych mládežníckych organizácií, v ktorých sa krehujú mladé osobnosti a budúci lídri, ktorých môže mládež nasledovať
 - podpora dobrovoľníckych organizácií,
 - vytvorenie platformy na komunikáciu medzi mimovládnyimi mládežníckymi organizáciami,
 - snaha o premenu mladých neaktívnych ľudí na aktívnych občanov - prevencia sociálno-patologických javov (drogová závislosť, kriminalita),
 - centrálne voľného času.
- **Inovácie vo vzdelávaní (formálne a neformálne vzdelávanie):**
 - zredukovanie odlivu mozgov do zahraničia,
 - vytvorenie vzdelávacích campusov – prepojenie medzi strednými a vysokými školami,
 - šport,

- zriadenie žiackej rady na každej škole.
- **Participácia (občianske rozpočty):**
 - mládežnícke verzie komisií – napomáhať a sledovať výkon verejnej správy, zapájanie sa do života obce,
 - informovanie mládeže o fungovaní európskej únie a jej štruktúrach – na Slovensku vládne nízky záujem mladých ľudí o európske záležitosti.
- **Povedomie o ekologických súvzťahnostiach:**
 - tvorba bezpečných cyklotrás v meste,
 - zvýšenie povedomia o skládkach odpadu a ich stave,
 - separácia odpadov – vytvoriť povedomie, ukázať schému fungovania, štatistiky, porovnávacie štúdie.
- **Východ-Západ (globálna európska, regionálna, lokálna participácia)**

FINANČNÉ ASPEKTY PROJEKTU

Projekt Európske hlavné mesto mládeže nie je zo strany Európskeho fóra mládeže finančne dotovaný. Priestor na financovanie projektu je však poskytnutý v rámci rôznych programov Európskej únie, či už to sú Kohézne fondy, alebo program Erasmus+.

V rámci podávania prihlášky na získanie titulu Európske hlavné mesto mládeže 2018 je zo strany kandidujúceho mesta nevyhnutné uhradiť registračný poplatok v celkovej výške 1.000 EUR. Poplatok vo výške 300 EUR je uhrádzaný spolu s podaním prihlášky v rámci prvej fázy vyhodnocovania kandidatúry. V prípade, ak bude mesto v prvej fáze vyhodnocovania kandidatúry úspešné, spolu s podaním prihlášky v rámci druhej fázy vyhodnocovania kandidatúry je nevyhnutné uhradiť poplatok vo výške 700 EUR. Ak mesto bude vybrané za EYC a dostane tento titul, má 3 roky na to, aby pripravilo v danom roku aktivity. Práve vtedy majú mladí ľudia, ktorí vedú EYC možnosť sa dobre pripraviť, nájsť financovanie na projekty alebo napríklad napísať ich cez ErasmusPlus. Pre mesto vznikajú minimálne náklady. Sú mestá, v ktorých mladí ľudia dokázali zabezpečiť celý priebeh výlučne zo zdrojov mimo rozpočtu samosprávy.